

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 207/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 11/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky 21. septembra 2021 požaduje vyslovenie porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 11/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu sa žalobou doručenou okresnému súdu 25. apríla 2018 domáha ochrany proti neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva proti žalovaným – [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED].
3. Sťažovateľ zdôrazňuje, že v predmetnej veci predložil ústavnému súdu už dve ústavné sťažnosti na prietahy, a to 16. decembra 2019 a 10. augusta 2021 (prvá ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 21. decembra 2019 a druhá 16. augusta 2021, pozn.). O prvej ústavnej sťažnosti

rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 275/2020 z 9. júna 2020 tak, že ju odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pričom uviedol, že ak by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k neospravedliteľným priet'ahom, sťažovateľ sa môže po splnení všetkých zákonných predpokladov obrátiť na ústavný súd s novou ústavnou sťažnosťou spĺňajúcou všetky náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

3.1 Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že druhá ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá uznesením č. k. IV. ÚS 451/2021-32 z 21. septembra 2021, keď konštatoval, že je daný dôvod odmietnutia časti ústavnej sťažnosti vo veci namietaného postupu okresného súdu z dôvodu neprípustnosti (do 10. júla 2020), keďže smeruje proti totožnému orgánu verejnej moci (okresný súd) v totožnej veci (postup v napadnutom konaní), a vo zvyšku považoval ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú, lebo argumentácia sťažovateľa atakujúca postup okresného súdu v napadnutom konaní v období po 10. júli 2020 nedovoľuje prijať záver o porušení označených práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ, opätovne nezastúpený advokátom, v poradí treťou ústavnou sťažnosťou opätovne namieta existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní a tvrdí, že okresný súd po rozhodnutí ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 275/2020 nekonal opätovne 11 mesiacov. Taktiež opakovane tvrdí, že zo strany okresného súdu dochádza k viacerým porušeniam zákona, pričom okresný súd je v napadnutom konaní nečinný, postupuje neefektívne a spôsobuje tak zbytočné priet'ahy v konaní. Znova zdôrazňuje, že ani po 3 rokoch a 10 mesiacoch nie je napadnuté konanie stále právoplatne ukončené.

5. Sťažovateľ upriamuje pozornosť na to, že okresný súd rozhoduje o dvoch samostatných návrhoch sťažovateľa v pozícii žalobcu. Prvým je samotná žaloba, ktorou sa sťažovateľ domáha ochrany svojho vlastníckeho práva a druhým návrh sťažovateľa na vydanie neodkladného opatrenia (podaný súčasne so žalobou vo veci samej 25. apríla 2018, pozn.). O návrhu na nariadenie neodkladného oparenia rozhodol okresný súd uznesením č. k. 12C 11/2018- z 25. mája 2018, ktorým návrh zamietol. Sťažovateľ podal v zmysle poučenia v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom v rozhodoval Krajský súd v Košiciach v senáte, ktorého členkou bola zaujatá a viacnásobne vylúčená sudkyňa [REDACTED]. Krajský súd uznesením č. k. 2Co 203/2018-36 z 13. augusta 2021 uznesenie okresného súdu č. k. 12C 11/2018-17 z 25. mája 2018 ako vecne správne potvrdil. Podľa sťažovateľa týmto spôsobom oba vo veci konajúce súdy nerešpektujú jeho vlastnícke právo k pozemku, za ktorý musí platiť daň z nehnuteľnosti a je voči nemu vedená exekúcia, avšak bez právneho dôvodu ho užíva neoprávnená osoba. Sťažovateľ podal proti právoplatnému uzneseniu krajského súdu č. k. 2Co 203/2018-36 z 13. augusta 2021 dovolanie (písomné podanie z 11. novembra 2018, pozn.), o ktorom tiež nie je dosiaľ rozhodnuté.

6. Podľa sťažovateľa zákonná sudkyňa a ani žalovaní nerešpektujú čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj to, že v prípade spoluvlastníctva je vlastník podielu oprávnený nakladať podľa vlastného uváženia s vlastníctvom svojho podielu. Od podania žaloby tak prešli už viac ako 3 roky a o žalobe sťažovateľa nie je dosiaľ meritórne rozhodnuté. Ide pritom o vec týkajúcu sa porušenia vlastníctva inou osobou, v ktorej malo byť vydané meritórne rozhodnutie najneskôr 24. mája 2021. Ide tak

o neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktorá prevyšuje aj iné obdobné procesy s priemernou dĺžkou trvania civilného konania 1 a pol roka až 2 roky. Uvádza, že dlhodobá právna neistota má pre neho zásadný význam, keďže sa poškodzuje jeho vlastníctvo – nehnuteľnosť, za ktorú zo zákona má platiť daň, ale užíva ju niekto iný. Z uvedeného dôvodu je sťažovateľ toho názoru, že má právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia „zodpovedajúce hodnote pozemku vo výške jeho podielu a náhradu za 9 rokov neoprávneného užívania“.

7. Podľa sťažovateľa k zásahu do označených práv došlo zo strany okresného súdu nečinnosťou, neefektívnosťou, neospravedlivelným spôsobom a nesústredenou činnosťou okresného súdu, keďže sa dlhodobo nachádza v stave právnej neistoty týkajúcej sa posúdenia svojho návrhu o ochranu proti neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva, a to výlučne zavineným nekonaním okresného súdu. Okresný súd aj krajský súd upierajú sťažovateľovi právo na spravodlivý proces a „poškodzujú ho ako spoluvlastníka na jeho podiele“.

8. Sťažovateľ konštatuje, že v napadnutom konaní prejednávanej veci nevykazuje právnu ani skutkovú zložitosť. Svojím správaním pritom neprispel k predĺženiu napadnutého konania. K predĺženiu napadnutého konania však prispel okresný súd svojím správaním, a to z dôvodu totálnej nečinnosti.

9. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur sťažovateľ odôvodňuje existenciou frustrácie z viac ako trojročného nekonania okresného súdu. Uvedený stav u sťažovateľa zároveň vyvolal stratu dôvery v schopnosť okresného súdu spravodlivo a bezprietáhovo vyriešiť a rozhodnúť jeho právnu vec. Trvanie nečinnosti zo strany okresného súdu má podľa sťažovateľa zásadný dopad aj na jeho sociálnu a ekonomickú situáciu, keďže zbytočné prietahy v súčasnosti nemožno napraviť či odstrániť.

10. Sťažovateľ zároveň podľa § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) znova požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o ústavnej sťažnosti, keďže sa domnieva, že to odôvodňujú jeho majetkové pomery a nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 a § 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123 a § 124 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd konštatuje, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou ústavnej sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha

v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Text uvedený mimo petitu pokladá ústavný súd za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (m. m. I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011). Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietané porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 až 3 ústavy obsiahnuté výlučne v texte ústavnej sťažnosti posudzoval ústavný súd iba ako súčasť argumentácie sťažovateľa, keď nezistil výnimočné okolnosti pre modifikáciu sťažnostného petitu dôvodmi ústavnej sťažnosti (I. ÚS 514/2020).

13. Podstatou ústavnej sťažnosti determinovanou petitom, t. j. návrhom na rozhodnutie vo veci tak, ako ho formuloval sťažovateľ, je námietka porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní opätovne založená na nosnej argumentácii, že vec jeho žaloby nie je právoplatne skončená ani po viac ako 3 rokoch s poukazom na sťažovateľom tvrdenú skutočnosť, že okresný súd takmer jeden rok vo veci nekonal.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

14. V časti týkajúcej sa namietaného porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že posudzovanie porušenia zmienených základných práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní už bolo predmetom rozhodovania na ústavnom súde, a to dvakrát. V nadväznosti na body 3, 3.1 ústavný súd poukazuje na to, že prvú ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú uznesením č. k. I. ÚS 275/2020 z 9. júna 2020, vychádzajúc z podrobnej chronológie vykonaných úkonov (bod 21 uznesenia sp. zn. I. ÚS 275/2020), z ktorej, ako aj z okolností prípadu záver o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nevyvodil.

14.1 O druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľa doručenej ústavnému súdu 16. augusta 2021 rozhodol ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 451/2021 z 21. septembra 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. októbra 2021, ktorým ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol sčasti ako neprípustnú a sčasti ako zjavne neopodstatnenú. Podľa názoru ústavného súdu v tejto druhej veci obdobie konania trvajúceho viac ako tri roky *prima facie* bez ďalšieho neumožňuje prijať záver o ústavnej neakceptovateľnosti, a to aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESLP uvádzanú v bode 53 uznesenia sp. zn. IV. ÚS 451/2021. Ústavný súd zohľadnil aj predmet konania, ktorý nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní a za neopodstatnenú považoval aj námietku sťažovateľa o nečinnosti okresného súdu v trvaní takmer jedného roka. Z prehľadu procesných úkonov obsiahnutého v časti I uznesenia sp. zn. IV. ÚS 451/2021 totiž vyplynulo, že okresný súd konal vo veci sťažovateľa po 10. júli 2020 plynulo. V rámci postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd neidentifikoval ani jedno obdobie nečinnosti či neefektívnej činnosti.

14.2 Ústavná sťažnosť sťažovateľa podaná opakovane po tretíkrát v tej istej veci bola ústavnému súdu doručená 21. septembra 2021. Touto ústavnou sťažnosťou sťažovateľ opätovne namieta porušenie rovnakých označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, neuvádza žiadnu novú konkrétnu okolnosť, ktorá by bola svedčila o nečinnosti okresného súdu či jeho

neefektívnom postupe. Obsahovo je v poradí tretia ústavná sťažnosť sťažovateľa zameraná na konštatovanie existencie zbytočných prietáhov v postupe okresného súdu numerickým vyjadrením doterajšej dĺžky napadnutého konania vedeného na prvej inštancii bez právoplatného rozhodnutia veci do podania ústavnej sťažnosti (3 roky a 10 mesiacov). Podľa názoru ústavného súdu, vychádzajúc z opísaných skutočností, je možné bez ďalšieho konštatovať, že tretia ústavná sťažnosť bola podaná s minimálnym časovým odstupom od predchádzajúceho podania sťažovateľa v identickej veci doručeného ústavnému súdu 16. augusta 2021 (5 týždňov) a zároveň v rovnaký deň ostatného rozhodnutia ústavného súdu (21. septembra 2021), čo samo osebe možno považovať za dostatočný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Napriek uvedeným skutočnostiam ústavný súd pristúpil k prieskumu postupu okresného súdu v období po právoplatnosti rozhodnutia č. k. IV. ÚS 451/2021 z 21. septembra, teda od 14. októbra 2021 až dosiaľ.

15. Sťažovateľ sa vo svojej argumentácii aj naďalej zameriava na skutočnosť, že jeho vec od podania žaloby nie je právoplatne skončená ani po viac ako 3 rokoch, pritom však opomína, že k predĺženiu napadnutého konania prispel svojim správaním predovšetkým on sám. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na bod 57 a 58 odôvodnenia uznesenia č. k. IV. ÚS 451/2021 z 21. septembra 2021.

16. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

17. Ústavný súd vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti považoval v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde za vhodné požiadať okresný súd o vyjadrenie k jej obsahu. Okresný súd vo svojom vyjadrení č. k. 1SprV 62/2022 zo 7. marca 2022 uviedol aj chronologický prehľad procesných úkonov uskutočnených v napadnutom konaní a zároveň zapožičal ústavnému súdu na vec sa vzťahujúci súdny spis. K vecnej stránke ústavnej sťažnosti okresný súd poukázal na bod 57 – 58 odôvodnenia uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 451/2021 – 32 z 21. septembra 2021, ktorý v ňom konštatoval, že okresný súd v sporovej veci sťažovateľa v období po 10. júli 2020 (keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie č. k. I. ÚS 275/2020 z 9. júna 2020 vo veci prvej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, pozn.) konal plynule, v rámci jeho postupu v napadnutom konaní nebolo identifikované ani jedno obdobie nečinnosti či neefektívnej činnosti a že k predĺženiu napadnutého konania prispel samotný sťažovateľ. K sťažovateľom namietanému obsadeniu senátu odvolacieho súdu (s poukazom na skutočnosť, že jeho členkou bola ██████████) okresný súd uviedol, že táto námietka sťažovateľa nie je relevantná vo vzťahu k okresnému súdu, keďže tento danú skutočnosť nemôže nijako ovplyvniť.

18. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré

označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (napr. I. ÚS 358/2019, I. ÚS 85/2021).

19. Komplexným posúdením uskutočnených úkonov v chronologickom slede osobitne vo vzťahu k momentu podania v poradí tretej ústavnej sťažnosti (21. septembra 2021, keď predchádzajúce obdobie konania vo veci bolo podrobne posúdené už v uzneseniach ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 275/2020 a vo veci sp. zn. IV. ÚS 451/2021), jej obsahu zameraného na „*neprimeranosť*“ dĺžky napadnutého konania a nečinnosť či neefektívnu činnosť okresného súdu ústavný súd nevzhladol v postupe okresného súdu žiadne pochybenia, ktoré by mali za následok vznik neodôvodnených prietáhov. Okresný súd po doručení uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 451/2021 z 21. septembra 2021 (12. októbra 2021) bezodkladne nariadil termín pojednávania, ktorý určil na 1. december 2021. Sťažovateľ 26. novembra 2021 požiadal konajúci súd o odročenie pojednávania z dôvodu mimoriadnej celospoločenskej situácie a vyhláseného núdzového stavu v súvislosti s ochorením COVID-19 (sťažovateľ podľa jeho tvrdenia nebol očkovanou osobou, pozn.). Okresný súd žiadosti sťažovateľa vyhovel a nový termín pojednávania nariadil na 14. február 2022. Sťažovateľ 9. februára 2022 doručil okresnému súdu žiadosť o odročenie pojednávania, lebo od 7. februára 2022 bol v povinnej karanténe, čo preukázal lekárskeym potvrdením. Z uvedeného dôvodu okresný súd zrušil nariadené pojednávanie a nový termín pojednávania určil na 25. apríl 2022. Okresný súd 7. marca 2022 zároveň preveril stav konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 7S 177/2018 (vo veci správnej žaloby sťažovateľa proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci Prešov č. KaPO4N 27938/2018, ČRZ: 155290/2018 z 8. novembra 2018, pozn.). Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že sťažovateľ podal 3. septembra 2021 kasačnú sťažnosť proti právoplatnému rozsudku krajského súdu č. k. 7S 177/2018 z 12. mája 2021 (aktuálne je konanie vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4SVK 15/2021 a dosiaľ nie je skončené, pozn.).

19.1 Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanom období nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by nasvedčovala existencii zbytočných prietáhov. Práve naopak, okresný súd sa snaží vo veci postupovať plynule (napriek procesnej „*aktivite*“ sťažovateľa). Okresný súd promptne, v časovom rozpätí 2 mesiacov, nariadil vo veci dve pojednávania (1. december 2021, 14. február 2022), ktoré však nemohol uskutočniť z dôvodov subjektívneho charakteru na strane sťažovateľa. Pritom nemožno celkom opomenúť, že priebeh napadnutého konania spadá čiastočne do obdobia vyhlásenia núdzového stavu 16. marca 2020 a jeho neskorších rozšírení uzneseniami vlády Slovenskej republiky podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (obdobne tak aj vyhlásený núdzový stav od 1. októbra 2020 vrátane jeho predĺženia, pozn.). Ako vyplýva z okolností prípadu, prijaté právne opatrenia a tiež celková spoločenská situácia v tomto období mali

nepochybne vplyv aj na priebeh napadnutého konania, hoci viac na strane sťažovateľa ako na strane okresného súdu.

20. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa o mimoriadnom význame predmetu napadnutého konania ústavný súd uvádza, že hoci výsledok vedeného súdneho sporu je pre sťažovateľa nepochybne dôležitý, nemožno ho ani z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu považovať za spor, ktorý si v ohľade času primeraného na prejednanie vyžaduje osobitnú starostlivosť, ako je napr. občiansky stav a spôsobilosť osôb (Bock proti Nemecku, rozsudok z 29. 3. 1989, Laino proti Taliansku, rozsudok z 18. 2. 1999), zverenie dieťaťa do starostlivosti (Hokkanen proti Fínsku, rozsudok z 23. 9. 1994, Niederböster proti Nemecku, rozsudok z 27. 2. 2003, III. ÚS 351/2014, III. ÚS 181/2011), pracovnoprávne spory (Vocaturu proti Taliansku, rozsudok z 24. 5. 1991, I. ÚS 345/2014) a pod.

21. Pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd už v minulosti odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Posúdenie intenzity zásahu okresného súdu do základného práva sťažovateľa na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietahov je v tomto konaní potrebné zasadiť do komplexného rámca napadnutého konania a správania sťažovateľa (k tomu pozri bod 18 tohto uznesenia), a nemožno ho teda definovať len numerickým vyjadrením rokov a mesiacov jeho trvania. Ústavný súd v danom kontexte a aj s prihliadnutím na skutočnosť, že okresný súd vo veci aktívne koná (najbližšie pojednávanie nariadil na 25. apríla 2022, pozn.), v danom štádiu napadnutého konania sťažovateľom tvrdené porušenie ním namietaných základných práv (bod 1) v relevantnej ústavnoprávnej intenzite nevzhliadol.

22. Vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k záveru, že naďalej neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľom namietaných práv. Iba samotné ohraničenie doby trvania napadnutého konania numerickým vyjadrením tak, ako to uvádza sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti, samo osebe nemôže byť relevantnou okolnosťou, ktorá by ústavný súd viedla k rozhodnutiu o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a eventuálne k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľky na prejednanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 18/2021). Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. V závere nad rámec veci nedá ústavnému súdu nespomenúť, že okrem povinnosti súdu konať bez prietahov je tu i povinnosť sporových strán, ktoré zodpovedajú za výsledok sporu, preukázať v spore vysokú mieru procesnej aktivity a svoje skutkové tvrdenia dokázať. Procesná aktivita má pritom mať na zreteli najmä časové kritérium, a to včasnosť, ktorú posudzuje podľa vlastnej úvahy konajúci súd (najmä s dôrazom na naplnenie požiadavky hospodárnosti a rýchlosti vedenia súdneho sporu vrátane uplatnenia sudcovskej koncentrácie). Procesná strana taktiež zodpovedá za skutkový

základ sporu. Civilné sporové konanie najmä po 1. júli 2016 je konaním dôkazným, ovládaným tzv. prejednacím princípom (princípom formálnej pravdy). V takomto type konania sú sporové strany povinné substancovať svoje skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy v jednotlivých procesných úkonoch (povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť). Ak sťažovateľ tvrdí, že jeho nehnuteľnosť užívajú cudzie osoby, musí toto svoje tvrdenie aj preukázať. Je teda na čase, aby nasmeroval svoju aktivitu viac na uplatňovanie prostriedkov procesného útoku a unesenie bremena tvrdenia a bremena dôkazu, než na sústavné namietanie priet'ahov zatiaľ nemajúce v konaní okresného súdu oporu.

III.2. K žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu

24. Predpokladom na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok: (i) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

25. Pretože ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú, je zjavné, že v danej veci ide zároveň o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019). Z tohto dôvodu nevyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 6. apríla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu